

ملا نصر الدين

۴۱ ادچوبی ایل **МОЛЛА НАСРЕДИНЪ** قیمنی ۱۲ قېك №41.

آتا اوغلينه: «ويچر» دن يغيلان حرام پولىنان آپيدان مكنبه من سنى قويمانام گيده سن ...

آبونا قیمتى

قافقازده و روسیهده:
 ۱۲ آیلغى (۵۲ نسخه) - ۵ منات
 ۹ آیلغى (۳۹ نسخه) - ۴ منات
 ۶ آیلغى (۲۶ نسخه) - ۳ منات
 ۳ آیلغى (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قېك
 اجنبى مملكتلرده ۱۲ آیلغى ۶ منات، ۶ آیلغى ۴ منات
 نسخسى - اداره مزده ۱۰ قېك، اوزكه شهرلرده - ۱۲ قېك

مجموعه نك آدریسی:
 تفلیس، ملا نصرالدین ادارهسى

Г. ТИФЛИСЪ
 РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддинъ“

آچيق تورك ديلنده يازيلميان مکتوب و مقاله قبول اولونماز.
 آدریس ده کیشمک حقی ۳ دانه یدی قېك لك مارقادری. مشتریلر
 اداره مزه کاغذ یازانده ابونلرینك نمره سنی نشان ویرسونلر.

۳۰ رمضان ۱۳۲۶ بازار ایرتهسى

هر هفته نشر اولونور

۱۳ اوقتیایر ۱۹۰۸

راضی لىق

آخر وقتلرده اداره مزه بر نچه مکتوب گلوب و بو مکتوبلر واسطهسى ایله معارف پرست شخصلریمزدن بر نجهسى مرتضى مختاروفه اوز راضی لىق لرینی اظهار ایدوبلر.
 ژورنال مزده آزیس اولماغه گوره بو مکتوبلری ییز چاپ ایتمه میشیک. ولاکن بو آشاغه ده یازیلان مکتوبی روا گورمه دیک بوکوب آتاق یره و مکتوب صاحبینی مایوس ایلهک:
 مکتوب بودر:

جناب ملا عمو! من بر بالاچه غیمنازیا شاگردی یم. بر گون کوچه ایله ایوه گیدنده غازیت ساتانلارک بیری ترقی غازیته سینی بر مسلمانان ساتانده دیدی: عمو، آل بو غازیتی اوخوماسانده ساخلا، چونکه داخی چیخماجاق. کیشی سوروشدی: نه چیخماجاق؟ غازیت ساتان دیدی «پولی یوخدی».

والله ملا عمو، بو سوز مئا آغیرگلدی. اما سورا ایشیتدیم که بر آدم ترقی غازیته سینی اوز پولی ایله چیخاردیر، آدی ده مرتضى مختاروفدی. سنی منم جانم، ملا عمو، بو کاغذی اوز غازیته گده یاز، اما منم آدیمی یازما.

برپاره خبرلر

مکتبلریمز چوخالیکجه آرواتلاریمزدهده ماشالله یاواش یاواش ترقی علامتلى گورسه نیر. شیشه ده «کستان» خاله قونشی لارینه خبر و یروب

که «الله مکا یوخدی» ویرگی و یروب و هر کسک هر نه مطلبی اولسه اوگا چاره ایدهرم.
 تفلیسده شیطان بازار محله سنده کر بلای دورنسه خالا محله اهلینه خبر و یروب که «وبا آزارینه معالجه ایلدورم» و مسلمان آرواتلاری دسته باغلیوب گیدیرلر اونک یانته و اوزلرینه معالجه ایتدیرلر.

آروات دیدیم بر مطلب یادیمه دوشدی. ایندی به تک آرواتلاریمزک مسلمان کشتی لریندن بورونوب قاچماقلارینک منفعتی برجه ایرمنی تویچی- لارینه اولوردی، چونکه آرواتلار تویبلاره مسلمان تویچی لارینی قویموردیلار. ایندی ده مسلمان آرواتلارینه یهودی لرده باشلیوبلار دادالماغه: مثلا، زابرات کندنده بر نفر یهودی کیشی سی عمله گلوب و مسلمان آروادندن اون منات آلوب دعا یازیر که اری اونک اوستنه اوزگه آروات آلماسون، برینه دعا یازیر که اوغلی اولسون، برینه دعا یازیر که اری اونسی چوخ ایسته سون.

جبرائله داش کندلی میرزا مهدی جماعته خبر و یروب که غازیته اوخویانلارک هامیسی جلیلی مذهبدر. شیشه دهده کریم افندی ییله فرمایش ایدوب که عرشک گون باتان طرفنده پولاددان بر صاندوق وار، ایچنده بر ایلان، سکر یوز مین باشی وار، اون آلتی یوز مین دیلی وار، هر کس روسی شالوار گیبه و غازیته اوخویا ایلان اوگا لعنت اوخویاجاق.

تفلیسده بر گورجی وار، پیشه سی ساخسی قاب آلوب ساتماقدر. اوروجلقه بر نچه گون قالمش بو گورجی بر همشری دن سوروشور که «آشنا، سزک لوله گین بایرامینه نچه گون قابر؟ همشری دیور که بزیم «لوه گین بایرامینه یوخدی. قاب ساتان دیور «پس او هانسی بایرامدی که سز «پهریز» ساخنیور سگر؟ همشری جواب ویریر که او بزیم رمضان آیمزدر. گورجی دیور «آها، الله آنا گار حمت ایله سون، ایله من ده او بایرامی دیورم، چونکه سزک «پهریز» یئشنده مسلمانلار دسته دسته گلوب مندن لوله گین آیلرلار، اما پهریز قورتاران دان سورا بر پاراسی ده گنوروب لوله گینی یاری قیمتته قایتاریر.

«لاغلاغی»

نه یازیم؟

شاعرم چونکه وظیفه م بودر اشعار یازیم گوردیگم نیک و بدی ایلوم اظهار یازیم گونی پارلاق، گونوزی آغ، گیکه نی تار یازیم پیسی پیس، اگر نی اگر نی، دوزی هموار یازیم نیه بس بویله بره لدرسن آقارنی! گوزوکی؟ یوقسه بو آینه ده اگر نی گورورسن اوزوکی؟

شعره مشغول ایدهرگ خاطر غم مایلمی قویورام قنشریمه کغذمی چرنلمی گلیرم یازماقا برکلمه دو تورسان المی قورقورام یا نه ایچون؟ چونکه کسیرسن دیلمی ای عجب منکه صداقت یولنی آزیمورام هله گوردیگلمک دورتمه برین یازیمورام

دور تہ برین یازمیورام کارگا باخ
اوستہ گوندہ سوگیرسن بو قدر، عارگا باخ
اوزوگ انصاف ایله افکارگا اطوارگا باخ
ایستہ مرسن یازام؟ اوز عییلی کردارگا باخ

کشی سن عیبگی قان بنله عبت جنگ ایلمہ
اوزوگی ہم بی بو بارہ دہ دلتک ایلمہ

گوریر ارباب قلم غایہ آمالگیزی
مندن آرتیق یازا بیللمگده ایگن حالگیزی
یازمیر آنلر دخی اون دور تہ بر افعالگیزی
اوزوگزیسگنز اولاره یازدیران احوالگیزی
یوقسه بو عیب دن عالمده مبرادر اولار
بویله آخاق یازیدان ییک کره اعلا در اولار

نیجه من دور تہ برین یازمقه ایمن دگل
قورخور اون دور تہ برین یازمقه ہم اهل قلم
سن اگر سوز ویرہ سن «قو حاقیل احوالی رقم»
وضع حالک یازیلار ایسه زیلی زیل بی بی
ایله بر حاله دوشرسنکه تو کوک بز بزا اولار
اگنڈا گیمگه شتی تاہاسان، آستار اوز اولار
(ابونصر شیبانی)

خارجی خبرلر

دانا باش - دانا باش کندی تہ گوندہ لیک
چخان «دانا باش خبرلی» آدینده غزیتہ ننگ
ویردیگی خبرلرہ گورہ بو ایل دارالفنونلر
آچیلوب درسلر اوخونمقه باشلانوب، اطراف دن
و برلی اہالیدن تحصیل ایدن طلبہ لر جمع
اولماقدہ درلر.

حکیم

آی ماشا اللہ ییلہ حکیمہ:
باکودان مخبریمز «دمدہ مکی» یازیرکہ
اوروجلقق یگرمی اوچومجی گونی بر مسلمانک بر
آزقارنی آغیر یور و حکیم چاغیریر. حکیم دہ
مسلمان ایمش و بیلیمیش کہ اوروجلقق در.
حکیم ناخوشہ باخاندان سورا دیور کہ
«سنگ قارنک خزاب اولوب، اگر ییلہ گیتسه
قورخوسی وار کہ سن خالیرا توتاسان. اگر
یاخشی اولماق ایستورسن، کرک خورگیگی
هرگون اوز وقتندہ ییہ سن، ویندہ قارنگی

بیردن دولدور میاسان، یعنی آز آز ییہ سن،
و تیز تیز ییہ سن، اوزون وقت آج قالمیاسان،
یمک دن سورا چوخ حرکت ایتمیہ سن و
اوزگی یور میاسان».

ناخوش بوسوزلری ایشتجک حکیمہ دیور
کہ «آقا حکیم، گورونور سز مسلمان اولا
اولا اوزگرده اوروج توتمورسگر کہ مگادہ
بو مصلحتی ایایورسگر؟»

یازیق حکیم «وای» ایلیوب باشلیور قیزارماقہ
و دیلینی دولاشدیرا دولاشدیرا ناخوشہ دیور
کہ «خیر، ایله دگل، من ایله دیمیرم...»
آی ماشا اللہ ییلہ حکیمہ.

آجیدر

کیم دیور ظلم ستم عدل وفادن آجیدر؟
حیلہ کبریا صدق صفادن آجیدر؟

قانیمان کیمدی شر خیرینی عالمده بوگون؟
کیم دیر بخل حسد جود سخادن آجیدر؟

جوربہ جور صنعتہ صاحبدی جهان اہلی تمام
کیم دیر مرثیہ خوانلار ادابدن آجیدر؟
برجہ کس تورش دیمز عالمده یقین آیرانہ
ناپ بر آدم دیمہ سون خندہ بکادن آجیدر.
تازلر کہنہ لر آدیله بولونمش اسلام،
ہانی بر کہنہ دیسون جہل عرفادن آجیدر.

یوگورورنر ایلہری جمہ قونوم قونوشونم،
ییزدہ مستقبہ دیریز کہ رمضان آجیدر.
چکوین بورنومزہ کورکی عبانی ہامومز
دیمہ ریز کیم بو فنا حال بقادن آجیدر.

عرفالر دانی شور ہی بزه مکتب، صنعت،
اونلارین زحمتی بو درد بلادن آجیدر.
ہی دیورلر کہ بو غفلت یوخوسندان او یانون،
کہ بو شیرین یوخی مین زہر دوان آجیدر.

ظاہراً دوغروسادا جمہ بو سوزلر لیکن
دوغری سوز باشمزه برق سمان آجیدر.
ناصرحون پندینی درگوش ایلمک ایستہ مہ ریز،
دوستون طعنہ سی چون نار خدان آجیدر.

آجیدور قند معارف، آجیدر حب وطن،
مخت علم هنر درد وادن آجیدر!...
مشہدی سیریم قلی

برہم مسئلہ

جناب ملا عمو، البتہ عوام الناسہ مسئلہ
لازم اولاندہ گرک ملا اولان کسلر جواب
ویرسون. هر چند بر آز بو مسئلہ دہ سنگہ
آجنگ دوتا جاق .

رمضان آیت اولندن ایراندان بز نفر
عالی جناب... واہ باغشلا آملہ عمو! بر مرثیہ خوان
باطومہ تشریف گتوروبلر. چوخ فصیح زبان اوزیدہ
ایله ہی عربجہ دیر. اول رمضان دن حضرت
آدم ملت باباسی ننگ خلق اولماقندن باشلیوب
ہانسی کہ آیدہ کیمی ہیج کس ایشتمیوب غریبہ
موعظہ لر ایدر. اللہ عمرینی طولانی ایسون.

جناب آخوند موعظہ سنک ایچندہ یاخشی
گریز لردہ وورور، یورور کہ جماعت غافل
اولمایک یرلرک نالہ سندن! گوندہ نیچہ دفعہ
یر نالہ ایدر یعنی باغرر و نالہ سنک سببی
اودور کہ ناخلف آدم لر اوشاخلارینی قویورلار
اجنبی مکتبلرینہ و اوشاخلار گیدوب اورادہ
کافرلرک ال لری دگن سودان گوتوروب ایچندہ
سویک قطرہ لری تو کولور یرہ یر اوزمان
فریاد و نالہ ایدوب دیور کہ ای طفل حرام زادہ
توکمہ بوسوبی منم اوستہ، اللہ سکا لغت
ایلہ سون!؟ ایندی ملا عمو، سن ہم دنیا
گورمش و ہمدہ بر مسئلہ دان بر آدم سن،
و بزیمدہ بو مسئلہ نی سوال ایتمکمز
وظایف مز دن در. خواهش ایدرز ہرکاہ بر ییلہ
ایش واریسہ یازوب ملا نصرالدین مجموعہ.
سندہ بزه خبر ویرہ سگز. فی الواقع اگر
ییلہ سہ بوندانصرگہ اوشاقلار مردار سوبی یرہ
توکمہ سنلر. و جناب آخوند یورور کہ یر نالہ
ایدوب دیر کہ ای موردار سوبی منیم اوستہ
توکن، یقین بول صباح اولورسن کرسن منم
آغوشمہ، سنی ییلہ سخارامکہ نیچہ کہ سنارخان
محمد علی شاہی سیخدی.

جوابنہ منتظر..... م ق ل د

حیران

آکیشی لاپ، قلموشام معطل، یلمرم
نہ چارہ ایدم. گنہ واجب ییلوب دردیمی سکا
دیرم. بیزم شکر قلی نی یر آتی آی قوبدوم

انشاء بر آتماده های سینی دوراچاغام ..

بو ظالم اوغلی دو لئمک گوزینی کور ایندیکه، تور خورام یاو اش یاو اش شکم الدوله نی ده یرتا ...

اون دورت قمری قلوب. ایش او یزه ینشوب که اوشاق صاحبلی مفتهده قویمولار اوشاخلاری گیدوب درس اوخوسونلار.

الله داوودخان جنابلرینه عمر ویرسون: بیزی بویوک زحمتدن قورتاردی، چونکه ویس قونسول جنابلری همان مکتوبده براییکی سوز یازوب، و بو براییکی سوز ایشک اصل حقیقتینی نجه که لازمدر بیان ایدیر. یوخسه ایندی تر قینک ۸۶ مجی نومره سی گیده چیخا بولغاریا، سیربیا و غیر ملت لرک ایچینه و اونلار اوخویوب گورلر که ولادیقاقازده ایران حاجی و مشهدی لری راضی اولمورلار که اوشاخلاری مجانده گیدوب مدرسهده درس اوخوسونلار، اگر داوودخان جنابلری مطلبی آچماسایدی، مسلمانلاری تانیمیان اجنبی ملت لری ایله بیلریدیلر که بلکه مدرسه نلک یولسی باکو مسلمانلارینک محله سنده دوشوب، یا بلکه مدرسهده قارا عقرب پیدا اولوب که اوشاخلاری سانجوب اولدورور، یا بلکه مدرسهده شاگردلر آغداش حاجی لاری ساتان اوندان چورک پیشیروب ویریرلر و همان چورک اوشاخلاری شیشیروب آخرده اولدورور.

الله عمر ویرسون، داوودخان جنابلری بزی قیددن قورتاردی. مکتوبده بر ایکی کلمه سوز وار که مطلبی لازمنجه کشف ایدیر.

یه ولادیقاقاز ایرانلی لاری اوشاخلارینی نوروز مدرسه سنه قویمورلار، مفته اوخو- ماقهده قویمورلار؟

اوندان اوتری قویمورلار که ویس قونسول جنابلری مکتبک مصارفینی «ویجیر» ویرمک ایله و بو نوع «حرام» واسطه لرایله یغیر. «ویجیر» عبارتدر بر مجلسدن که آخشام وقتی اورایه آدم لرجع اولوب صحبتنه، قرائته، موسیقایه، ویروب ایچمگه مشغول اولورلار. معلومدر که ولادیقاقازده ویریلن ویجیرلر مسلمانلاردان سوایی روسده وغیر ملت لردنده گلن اولوب و بوده تقیندر که «ویجیر» دن یغیلان پول لارک ایچینه «کافر» لرک پول لاردانده داخل اولوب.

قارداش، زورنان که دگل؟ من ایسته میرم

که منم اوشاغم ییله «مفته» لر ایله جمع اولان پول لارنان درس اوخوسون؟ سوزک نهدر؟ اوزومده که پول ویرمک ایسته میرم، یا هیچ پولیم یوخدی - اوشاغیمی ده اوخوتمانام.

اما مکتوبک آخرنده قونسول یازدیقلاری بو سوزلر چوخ لذتلی سوزلردی: «ویجیر» ویروب پول یغیرام - دیبورلر بو پول لار حرامدر، تکلیف ایدیرم که اوزلری پول یغسونلار - دیبورلر بوده حرامدر، ایستبورم مدرسه نی باغلیام - بوناده راضی اولمورلار، دیورم ایلهده اوشاقکیزی گتورک باری مفته اوخوسونلار - بونی ده قبول ایتمیرلر.

والله اولمایاجق، بیله ک ایله باشه گلمه چک. چوخدان سووانمش دیواره تازه سوواخ چکنده لازمدر کهنه سوواخی قاشیوب بره توکمک، سورا تازه سوواخ چکمک: یوخسه کهنه سوواغک اوسته تازه سوواخ چکسن، کهنه نی ده دیواردان قویاردوب اوزی ده توکولر یره و دیوار صاحبی نلک نوروزینی «شام غریبانه» دونده رر.

حاجی که ویجیردن یغیلان پولی حرام بیلوب اوشاغینی مکتبه قویمور - دخی بوراده هیچ سوز دانیشماق اولماز، چونکه او بیله قانیر و بیلهده عمل ایلور.

لازمدر حاجی نلک افکارینک کهنه سوواغینی قاشیوب توکمک یره، سورا تازه سوواخ چکمک. بوده اوزون ایشدی.

«ملا نصرالدین»

مدیر و باش محرر: جلیل محمدقلی زاده.

دفتر لری

شاگرد دفتر لری سرغیوف کاغذندن هر ییری اوچ ورق یاربسم دان، مخصوصی سفارشمزه گوره حاضردر. یوز عددی ایکی منات ایکی عباسی.

Ученическія тетради. На Сергіевской бумагѣ, изъ 3 1/2 листовъ. Сотня - 2 р. 40 к. для русскихъ и мусульманскихъ школь. Тифлисъ. Типог. „Гейратъ“

نوروز

«ترقی» غازیته سی نلک ۸۶ مجی نومره سینی اوخویانلار البه، ولادیقاقاز قونسولی نلک مکتوبینی یادلرنده ساخلیوبلار. من «البه» سوزینی اوندان اوتری دیورم که ییله مکتوبلار برنچه گونک مدتده آدمک یادندان چخماز. قونسولک مکتوبینی بز دخی بوراده چاپ ایلمگی لازم گورموریک، آنجاق قیصاجه یولی دییه بیله ریک که یش آلتی ایل بوندان ایردی ولادیقاقاز ویس قونسولی داوودخان جنابلری چوخ زحمت لردن سورا ولایقاقازده ایرانلیلر ایچون «نوروز» آدینده قاعده لی و یورویا اصولنه موافق بر مدرسه آجوب. اول وقتلر مدرسهده آتمش نفر شاگرد عام اوخوماقه مشغول ایدی، اما ایندی آتمش نفر شاگردن مدرسهده آنجاق

پاتەفون — ПАТЕФОНЪ, — پاتەفون ИГРАЮЩІЙ ПЛАСТИНКИ БЕЗЪ ИГОЛОКЪ

Братевъ ПАТѢ. Москва, Тверская, 36.

ایکھنہ سبز چالان پلاستئقنلار

برادران پاتە. موسقواء، تویرسقايا، ۳۶

شہرتلی پلاستئقنلار

آذربایجان دیلندە

25751 } „Бюльбюляръ охуръ“ بلبلر اوخور
25752 } „Геозелимъ сянъ-сянъ“ گوزەلیم سن سن

25809 } „Баяты Кюрдь“ بیات کرد
25810 } „Баяты Ширазъ“ بیات شیراز

25811 } „Сѣга Забуль“ سەگاہ زابول
25812 } „Чаргяхъ“ (СОЛО НА ТАРЪ). چارگاہ (تار)

25815 } „Мирза Гусейнъ Сѣгаи“ میرزا حسین سەگاہی
25816 } „Баяты Каджаръ“ بیات قاجار

ایکی اوزلی یلاستئقنلارک قیمتلی (دیامترینک پیوک-لگی ۲۸ | ۲ س. م. ۲۰) منات ۲۰ قیک. هر یرده ساتیلیر.

و تفلیسده ساتیر ق. ق. شومان. غولووینسکی، ۱۰

و سایدیقمز نومرلردن سوایی مشهور روس آرتیستلرینک پلاستئقنلاریده وار

ساتیلیر مشهور روس آرتیستلرینک مغامات پلاستئقنلاری
فارس، ارمنی، گورجی، آذربایجان و قازان تاتاری
دیلندە و غیر دبللرده

○○○○○○○○

قاراچی تصنیفلری «خور» مغاماتی و شیپور دستهلرینک
چالقوسی.

«خور» دستهلری.

مالاراسسیانک مضحکلی ملی نغمهلری

هر جور چالقو دستهلری

○○○○○○○○

هر کیل له هر قسم چالقولار

قاتالوغلاری پولسز

طلب ایدکنز

... واق 'داق' 'داق' 'هایدا قارداشلار' سلطان حفرترینه کومک ایچون کافر بولغارک اوستنه
گیده ک 'دوشمندن تورخما نیک' ادخویوگ: یادیار 'یا قهار' 'یا ناصر' 'یا قادر' 'یا فتاح' 'یا متاح' ...

اوشاق — بو دیوانه لرک قیشقریقلاری عالی باسمشدی 'اوزاقدان ایشیدن شعورسزلار
کیم بیلیرنه گمان ایدیر لر ایدی 'مکر اوزلری کیمی سفیهری آللادان بر بوش گورولتی ایش ...